

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē ayōdhyākāṇḍē

॥ pañcāśītitaṃaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcāśītitaṃ sargaḥ ॥

guhabharatayōrvārtālāpō bharatasya śōkaśca

ēvamuktastu bharatō
niṣādādhipatiṃ guhaṃ |
pratyuvāca mahāprājñō
vākyam hētvarthasaṃhitam ॥ 2.85.1 ॥

ūrjitaḥ khalu tē kāmāḥ
kṛtō mama gurōḥ sakhē |
yō mē tvamīdṛśiṃ sēnā -
mabhyarcayitumicchasi ॥ 2.85.2 ॥

ityuktvā sa mahātējā
guhaṃ vacanamuttamam |
abravīd bharataḥ śrīmān
panthānam darśayan punaḥ ॥ 2.85.3 ॥

katarēṇa gamiṣyāmi
bharadvājāśramam yathā |
gahanō'yaṃ bhṛśam dēśō
gaṅgānūpō duratyayaḥ ॥ 2.85.4 ॥

tasya tad vacanam śrutvā
 rājaputrasya dhīmataḥ |
 abravīt prāñjalirbhūtvā
 guhō gahanagōcaraḥ || 2.85.5 ||

dāśāstvanugamiṣyanti
 dēśajñāḥ susamāhitāḥ |
 ahaṃ cānugamiṣyāmi
 rājaputra mahābala || 2.85.6 ||

kaccinna duṣṭō vrajasi
 rāmasyākliṣṭakarmanaḥ |
 iyaṃ tē mahatī sēnā
 śaṅkāṃ janayatīva mē || 2.85.7 ||

tamēvamabhibhāṣanta -
 mākāśa iva nirmalaḥ |
 bharataḥ ślakṣṇayā vācā
 guhaṃ vacanamabravīt || 2.85.8 ||

mā bhūt sa kālō yat kaṣṭaṃ
 na mām śaṅkitumarhasi |
 rāghavaḥ sa hi mē bhrātā
 jyēṣṭhaḥ pitṛsamō mataḥ || 2.85.9 ||

taṃ nivartayituṃ yāmi
 kākutsthaṃ vanavāsinam |
 buddhiranyā na mē kāryā
 guha satyaṃ bravīmi tē || 2.85.10 ||

sa tu saṁhr̥ṣṭavadanaḥ
 śrutvā bharatabhāṣitam |
 punarēvābravīd vākyam
 bharataṁ prati harṣitaḥ || 2.85.11 ||

dhanyastvaṁ na tvayā tulyam
 paśyāmi jagatītalē |
 ayatnādāgataṁ rājyam
 yastvaṁ tyaktumihēcchasi || 2.85.12 ||

śāśvatī khalu tē kīrti -
 rlōkānanu carīṣyati |
 yastvaṁ kṛcchragataṁ rāmaṁ
 pratyānayitumicchasi || 2.85.13 ||

ēvaṁ sambhāṣamāṇasya
 guhasya bharataṁ tadā |
 babhau naṣṭaprabhaḥ sūryō
 rajanī cābhyavartata || 2.85.14 ||

sannivēśya sa tāṁ sēnāṁ
 guhēna paritōṣitaḥ |
 śatrughnēna samaṁ śrīmā -
 ñchayanaṁ punarāgamat || 2.85.15 ||

rāmacintāmayaḥ śōkō
 bharatasya mahātmanaḥ |
 upasthitō hyanarhasya
 dharmaprēkṣasya tādr̥śaḥ || 2.85.16 ||

antardāhēna dahanah
 santāpayati rāghavam |
 vanadāhāgnisantaptaṃ
 gūḍhō'gniriva pādapam || 2.85.17 ||

prasṛtaḥ sarvagātrēbhyaḥ
 svēdaṃ śōkāgnisambhavam |
 yathā sūryāṃśusantaptō
 himavān prasṛtō himam || 2.85.18 ||

dhyānanirdaraśailēna
 viniḥśvasitadhātunā |
 dainyapādapasaṅghēna
 śōkāyāsādhisṛṅgiṇā || 2.85.19 ||

pramōhānantasattvēna santāpauṣadhivēṇunā |
 ākrāntō duḥkhaśailēna mahatā kaikayīsutaḥ || 2.85.20 ||

viniḥśvasan vai bhṛśadurmanāstataḥ
 pramūḍhasaṃjñāḥ paramāpadaṃ gataḥ |
 śamaṃ na lēbhē hṛdayajvarārditō
 nararṣabhō yūthahatō yatharṣabhaḥ || 2.85.21 ||

guhēna sārdhaṃ bharataḥ samāgatō
 mahānubhāvaḥ sajanaḥ samāhitaḥ |
 sudurmanāstaṃ bharataṃ tadā puna -
 rguhaḥ samāśvāsayaḍagrajaṃ prati || 2.85.22 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
 ayōdhyākāṇḍē pañcāśītitamaḥ sargaḥ ||